

REFERAT Teknik- og Miljøudvalget 2018-21 d. 31-05-2021

Mødedato Mandag d. 31. maj 2021 kl. 11:30

Mødested Mødelokale 11, Ringe

Indholdsfortegnelse

Udbud af busdrift 2024/25- Endelig ramme for udbud.....	3
Lukket.....	9

Punkt 137: Udbud af busdrift 2024/25- Endelig ramme for udbud

13.05.16-A00-1-19

Resume

FynBus er af de fynske kommuner, Langeland og Region Syddanmark blevet bedt om at forberede et grønt udbud af busruter i 2024-2025. Faaborg-Midtfyn kommune skal nu godkende rammerne for det kommende udbud.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Teknik- og Miljøudvalget og økonomiudvalget anbefaler Kommunalbestyrelsen:

1. At kommunen indgår i det kommende fællesudbud med grøn omstilling
2. At den nuværende kontrakt forlænges, indtil den nye kontrakt foreligger.
3. At der gennemføres et udbud hvor Faaborg-Midtfyn Kommune modtager tilbud på to drivmidler - Gas og El
4. I forbindelse med at kontrakten forlænges, indhentes der tilbud på HVO diesel i forlængelsesperioden

Beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget 2018-21, 22. april 2021, pkt. 86:

Afbud fra René Dyrberg Jørgensen.

Indstillingspunkterne 1 – 4 anbefales overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Økonomiudvalget 2018-21, 3. maj 2021, pkt. 187:

Teknik- og Miljøudvalgets indstilling anbefales overfor Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Kommunalbestyrelsen 2018-21, 11. maj 2021, pkt. 123:

Sagen sendes til fornyet behandling i Teknik- og Miljøudvalget.

Beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget 2018-21, 20. maj 2021, pkt. 119:

Sagen trukket.

.....

Ny indstilling

1 At kommunen IKKE deltager i et fællesudbud, men beder Fynbus gennemføre et sideordnet udbud med grøn omstilling

a At der gennemføres et udbud hvor Faaborg-Midtfyn Kommune modtager tilbud på brug af kombination af to drivmidler - Gas og El

b At den nuværende kontrakt forlænges, indtil den nye kontrakt foreligger.

c At i forbindelse med at kontrakten forlænges, indhentes der tilbud på HVO diesel i forlængelsesperioden

Alternativt

2 At kommunen deltager i FynBus kommende fællesudbud med grøn omstilling.

a At der gennemføres et udbud hvor Faaborg-Midtfyn Kommune modtager tilbud et drivmidler – El

b At den nuværende kontrakt forlænges, indtil den nye kontrakt foreligger.

c At i forbindelse med at kontrakten forlænges, indhentes der tilbud på HVO diesel i forlængelsesperioden

Der er i bilag 5 vedlagt en oversigt over hvad de andre kommuner har besluttet / hvad der indstilles.

Sagsfremstilling

FynBus har siden 2019-2020 arbejdet med et fælles udbud med grøn omstilling af buskørsel i dialog med kommunerne på Fyn og Langeland samt Region Syddanmark. Målet med et fælles udbud er at fremme den grønne omstilling af buskørsel på Fyn og Langeland samt Region Syddanmark, for at leve op til målsætningen om at reducere udledningen af CO₂ med 70 % i 2030.

Den 8. september 2020 (punkt 257) besluttede kommunalbestyrelsen at indstille til FynBus, at Faaborg-Midtfyn kommune ønskede at FynBus på baggrund af notatet ”Grøn omstilling samt fælles udbud af buskørsel” skulle arbejde videre med et grønt udbud af busdriften. Den samme tilbagemelding fik FynBus fra de øvrige Fynske Kommuner, Langeland samt Region Syddanmark.

På den baggrund udarbejdede FynBus notatet ”Beslutningsoplæg om grøn omstilling og fælles udbud af buskørsel” med et forslag til rammen for fælles udbud med grøn omstilling, der blev forelagt FynBus’ bestyrelse den 1. oktober 2020.

TMU vedtog på mødet den 17. december 2020 (punkt 236), at Faaborg-Midtfyn Kommune skulle indgå en "Klimasamarbejdsaftale med Transportministeriet" formidlet af FynBus.

I vinteren 2020/2021 har FynBus afholdt administrative møder med kommunerne på Fyn og Langeland samt Region Syddanmark, hvor rammen for fælles udbud blev drøftet.

Rammen for fælles udbud er beskrevet i bilag 1 og bilag 4 s 2-6 og omhandler; kontrakt start, valg af drivmiddel, kontraktens længde, sammenspil mellem lokalruter og flextrafik, de pakker som udbudet planlægges udbudt i.

Valg af tilbudsform

Forvaltningen ser at der er tre mulige løsninger for det kommende udbud. Mulighed A) hvor der i vurderingen af leverandør lægges vægt på "mest miljø for pengene" eller B) Kommunen ønsker at modtage tilbud på HVO Biodiesel, Biogas eller El, eller C) Kommunen ønsker at der gives mulighed for at modtage tilbud på to drivmidler.

A) FynBus benytter i det kommende udbud termen "mest miljø for pengene" det dækker over, at den bydende vognmand selv må bestemme, hvilken type brændstof denne ønsker, at byde ind med i forbindelse med udbuddet. FynBus opstiller inden selve udbudet en tildelingsmodel, hvor klima og miljø indgår i den samlede afvejning. Modellen vil f.eks. tage højde for om et tilbud er CO₂ neutralt eller om det også er 0-emission. Ved valg af "mest miljø for pengene" kan den enkelte kommune ikke på forhånd vælge hvilke drivmidler man ønsker tilbud på.

B) Hvis Faaborg-Midtfyn kommune kun ønsker at modtage tilbud på en type drivmiddel skal dette besluttes, FynBus vil herefter vurdere hvilket tilbud der er bedst inden for det valgte drivmiddel

C) Endelig kan kommunen melde tilbage til FynBus, at der ønskes tilbud på to typer brændstof, det betyder jvf. nedenfor, at FynBus skal justere deres udbudsform hertil.

Valg af drivmidler

Pris:

Et rådgivende ingeniørfirma har for FynBus beregnet, hvad det vil have af omkostninger at vælge HVO biodiesel, Biogas eller El frem for den nuværende diesel, i et udbud der løber over 12 år (FynBus foreslår at udbudet på Fyn bliver 8 år med mulighed for 2x 2 års forlængelse), jf. bilag 3

Tabel 1: Drivmidler og omkostninger indekseret, COWI, januar 2020

Drivmiddel	Total omkostningsindex	TCO (drivmidlet alene), DKK/km	Emission
Diesel	100,0	100	Nuværende niveau
Biogas	103,0	111,98	CO ₂ -neutral
Bio-diesel, fx HVO	105,7	122,55	CO ₂ -neutral
EL – depotpladet	109,9	139,35	0-emission

De køretøjsrelaterede udgifter, udgør ifølge Cowi's januar notat ca. 25,2 % af de samlede udgifter til busdriften de øvrige 74,8% udgøres af løn, bygninger, forsikringer, overhead mv. Tabellen viser både hvor meget omkostningerne forventes at stige for det enkelte drivmiddel (TCO, dkk/km) samt hvor meget valg af drivmiddel betyder for den samlede prisstigning.

Ladeinfrastruktur og Miljøeffekt:

HVO biodiesel: omtales også som syntetisk diesel. Det produceres på basis af restprodukter fra f.eks. slagterier samt fra fedt og olier der er uegnet til fødevarerproduktion. Ved en katalytisk omdannelse af brint og kulmonoxid af olie/ fedtstoffer (metoden minder om processen i et olieraffinaderi) produceres biodiesel/syntetisk diesel. HVO biodiesel kræver ikke en yderligere etablering af infrastruktur, idet busserne idag kører på diesel, det eksisterende anlæg vil også kunne benyttes til HVO diesel

Fra 2021 udelukkes biobrændstoffer baseret på palmeolie fra at kunne indgå i iblandingskravet, og fra 2022 udelukkes både biobrændstoffer baseret på palmeolie og sojaolie fra at kunne indgå i målafyldelsen af CO₂-fortrængningskravet (jf. bilag 1 s6).

BioGas: FynBus vurdere, at det vil være muligt at etablerer tankningsanlæg på alle nuværende garageanlæg.

FFV er ved at etablere et tankningsanlæg i Ringe til kommunens renovationsbiler. FFV oplyser i mail (bilag 3), at det ikke vil blive muligt at udnytte tankningsanlægget til busserne i forbindelse med det kommende udbud af busdriften.

El: Energi Fyn, har tilkendegivet, at der i dag vil være det nødvendige grundlag for, at der kan etableres elladestationer med den nødvendige kapacitet, der hvor alle nuværende garageanlæg er etableret. Hvis el-busser vælges vil forvaltningen sammen med FynBus skulle afdække placeringen af kommende ladeinfrastruktur.

De forskellige typer brændstoffer er nærmere beskrevet i "Rammen for et fælles udbud af buskørsel med grøn omstilling af 25 marts. 2021 side 8-11 (bilag 4) og Et samlet overblik over fordele og ulemper ved HVO, Biogas og El er samlet i bilag 2

Forvaltningen anbefaler et udbud med kun biogas og el, og at man ikke medtager tilbud på biodiesel, da biodiesel ikke vurderes som bæredygtigt alternativ for et 8 -12 årigt udbud. Biodiesel kan være relevant i en overgangsperiode, f.eks. ved forlængelse af nuværende udbud i de 1-2 år som nuværende kontrakt giver mulighed for.

Udbudsform

FynBus bestyrelse har godkendt, at udbudet er planlagt som et funktionsudbud, med forhandling. "Det grundlæggende princip i funktionsudbud er, at udbyderen nøje specificerer kravene til de funktionelle egenskaber ved den færdige leverance. Det er herefter leverandørens ansvar at vælge metoder og materialer og udførelsesmåde, alt efter hvilken type kontrakt, der er tale om, som sikrer, at disse funktionelle egenskaber opnås."

Ønsker Teknik- og Miljøudvalget, at modtage tilbud på to drivmidler ændres udbudsformen til at være et sideordnet udbud.

"Det grundlæggende princip i sideordnet udbud er, at udbyder (FynBus) kan vælge at anmode om sideordnede tilbud. I så fald skal de bydende give pris på flere forskellige løsninger, f.eks. Biogas og EL. Udbyder skal herefter tage stilling til, hvilket produkt udbyder foretrækker. Herefter findes det bedste tilbud inden for denne løsning ud fra det oprindeligt valgte kriterium "mest miljø for pengene". Udbyder kan iht. Udbudslovens § 53 stk. 2. uden særskilt begrundelse anmode om op til otte sideordnede tilbud.

Udbudet er opdelt i pakker for at give mindre vognmænd mulighed for at byde ind på opgaven, og således skabes der et større konkurrence felt.

Deltagelse i fælles udbud

FynBus kommer i forbindelse med udbuddet med følgende foreløbige anbefaling til opdeling:

- Afhængig af tilbagemeldingerne fra kommunerne i juni 2021 kan sammensætningen af pakkerne ændres.

Region Syddanmark

FynBus anbefaler, at Region Syddanmarks kontrakt forlænges fra december 2024 til december 2026, og at regionens kontrakt om buskørsel dermed ikke indgår i det fælles udbud. Dette skyldes dels at alle Regionens busser er nye euro-norm VI (8 år) ved nuværendes kontraktens ophør. Dels at Regionen er kommet med i et 2 årigt forsøg med elbusser 2022-2024, erfaringerne fra dette kan ikke nå at indgå i et udbud fra 2024. og endelig vurderes det ikke at Regionen er afhængig af stordriftsfordelen ved et fælles udbud.

Kommunerne på Fyn og Langeland

Det fælles udbud foreslås opdelt i tre pakker, hvor der samtidig er en delaftale pr. kommune. De tre pakker er som udgangspunkt geografisk bestemt, idet de 3 pakker ca. giver et lige stort volumen. Pakkerne kan imidlertid ændres hvis nogle kommuner låser sig fast på en eller to drivmidler.

Opdelingen i pakker og delaftaler skal dels sikre, at mindre vognmænd kan afgive tilbud samt dels, at kommunerne opnår størst mulig fleksibilitet inden for rammerne af et fælles udbud.

Pakke 1	Pakke 2	Pakke 3
Langeland Kommune	Faaborg-Midtfyn Kommune	Nordfyns Kommune
Svendborg Kommune – by	Assens Kommune	Middelfart Kommune
Svendborg Kommune – land		Kerteminde Kommune
Nyborg Kommune		

Ramme for fælles udbud

Notat af 25. marts 2021 bilag 4 s 2-6 vedr. ”Ramme for fælles udbud af buskørsel med grøn omstilling” beskriver den endelige ramme for fælles udbud med grøn omstilling med følgende emner:

- Juridiske rammer for fælles udbud
- Grøn omstilling
- Samspil mellem lokalruter og flextrafik
- Tids- og procesplan

Notatet indeholder bilag med en beskrivelse af de enkelte kommuner og Region Syddanmark.

Den kommende proces:

- September 2021: Frist for fastlæggelse af rutenet og krav til busstørrelser til brug for færdiggørelse af udbudsgrundlaget.

At muligheden for sammenspil mellem lokalruter og flextrafik indgår i udbudsgrundlaget

FynBus har sammen med forvaltningen undersøgt muligheden for at enkelte busafgange erstattes med en telerute. En telerute er en rute der køres som en planlagt tur, hvor ruteforløbet afhænger af hvilke bestillinger der er indgået, eller den kan have en på forhånd fastlagt tur, for begge gælder at de kun køres hvis de bestilles. Tilbuddet kræver en aktiv handling fra den borger der ønsker at gøre brug af det.

Forvaltningen har i den umiddelbare gennemgang ikke fundet ruter hvor det er aktuelt. Skulle der senere opstå grundlag - vil dette blive fremlagt i særskilt sag.

Forvaltningen anbefaler et sideordnet udbud med indhentning af tilbud på el og gas i valgfri kombination. Hermed vil Faaborg-Midtfyn Kommune ikke indgå i fællesudbuddet.

Økonomi

Forvaltningen bemærker at der i budgettet er afsat midler til den kollektive trafik. Der forventes en merudgift i forbindelse med nyt udbud, denne er endnu ikke kendt. Når resultatet af det kommende udbud kendes forelægges det politisk.

Beslutning

Nyt indstillingspunkt 1 anbefales overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Bilag

Rammen for grønt udbud af busdrift -Overblik

Kort beskrivelse af drivmidler

SV Tank muligheder for busser i Ringe

Rammen for fælles udbud af buskørsel med grøn omstilling - 25. marts 2021.pdf

Hvade gør de andre kommuner 1

Punkt 138: Lukket

05.01.02-P20-10-20